

PARKERDŐGAZDASÁG

A PILISI ÁLLAMI PARKERDŐGAZDASÁG LAPJA

V. évfolyam, 3. szám

1990. július

KETTNER-PILIS KFT

Megalakult első vegyesvállalatunk

Parkerdőgazdaságunk negyven százalékos üzletrészt vásárolt egy magyar-osztrák kft-ben, ezzel egyidejűleg megszüntette, illetve beolvasztotta a kft-be a Natourex vadászati és vadhúskereskedelmi irodát. Az új cég Kettner-Pilis (Natourex) - Hajas Vadászati és Kereskedelmi Kft (röviden Kettner-Pilis Kft) néven folytatja működését.

A vadászati piacon egyre élesebb verseny zajlik. Számos kelet-európai országban (az NDK-ban, Csehszlovákiában, Bulgáriában, Romániában, s újabban a Szovjetunió balti köztársaságaiban is) a politikai változások következtében piacra léptek a korábbi protokolláris, kormányzati vadászterületek. Ez jelentősen bővíti a kínálatot, egyre többen versengenek a vendégek megnyeréséért. A konkurenciaharc közepette csak azoknak van esélyük jó eredményt elérni, akik kiterjedt ügynöki hálózattal rendelkeznek. Ilyen hálózatot Nyugat-Európában kiépíteni rengeteg

pénzbe kerül, ezért döntött úgy Parkerdőgazdaságunk, hogy egy már meglévő hálózatba igyekszik bekapcsolódni.

Az Eduard Kettner G.m.b.H. a vadászati felszerelések, vadászfegyverek, horgász cikkek forgalmazása terén az első helyen áll Európában.

Csaknem valamennyi nyugat-európai országban, összesen 36 városban működtek üzletek. Az utóbbi időben betört a vadászturizmus piacára is, kiterjedt ügynökhálózattal, igen sikeresen folytatja e tevékenységet. A Kettner G.m.b.H. tavaly egy magyar vállalkozóval közösen ha-

zánkban is céget hozott létre, amely most a mi bekapcsolódásunkkal, új alakon és új néven folytatja munkáját.

A Kettner cég nyugat-európai kapcsolataira, marketing és propagandatevékenységére támaszkodva a közös vállalkozásnak jó esélye van arra, hogy az eddiginél több vadászvendéget szervezzen területeinkre.

A jónévű Kettner céggel való társulás egyéb üzletágainkban is előnyökkel járhat számunkra Nyugat-Európában.

A Kettner cég vállalta, hogy magyarországi vadászatra kizárólag a Kettner-Pilis Kft-n keresztül szervez vendégeket. Nyilvánvalóan mi is elsősorban e kft-n keresztül kívánjuk értékesíteni vadászati kapacitásunkat, de nem zárkózunk el más irodák által szervezett vendégek fogadásától sem.

A társaság ügyvezetői díjazás nélkül látják el feladatukat. A mi részünkről az ügyvezetői teendőket dr. Szikra Dezső műszaki főigazgató-helyettes látja el. Az irodavezetők: a PP részéről dr. Egyed István, a Natourex korábbi vezetője, partnerünk részéről Pál Júlia.

Szebb lesz a Fellegvár környéke

Korábban meglehetősen csúnya kis elárusítóhelyek szegélyezték a visegrádi Fellegvár alatti parkolót. Most a hely turisztikai jelentőségéhez méltó, esztétikus, tájba illeszkedő pavilon épül, amely hamarosan elkészül.

Új formátum

Amint látható, lapunk formátuma megváltozott. A terjedelem lényegében ugyanannyi maradt, de négy A/3-as oldal helyett ezentúl nyolc A/4-es oldalon jelenünk meg.

A változtatásnak az az oka, hogy a növekvő nyomdaköltségek miatt saját vállalkozásunk, a Monteditio Kft keretében végezzük el a nyomdai munkák nagy részét. A kft felszerelése azonban még nem teszi lehetővé, hogy A/3-as újságokat állítsunk elő. Kérjük olvasóinkat, fogadják megértéssel a változást.

Egy lépés előre, két lépés hátra?

Az év elején, amikor egységeinket a parkfenntartási munkák költségvetésének összeállítására buzdítottuk, 53 millió forintban jelöltük meg a keret maximális összegét. Nyomatékosan közöltük, hogy a keretszám az elmúlt évek gyakorlata alapján, becsléssel alakult ki. Megírtuk azt is, hogy a részletes terv és költségvetés csak a szinttartáshoz valóban nélkülözhetetlen, reális és feltétlenül szükséges költségeket tartalmazhatja.

Ehhez képest a beérkezett költségvetések együttes összege 62 millió 800 ezer forintot tett ki. Tehát az igény közel 10 millióval haladta meg az előzetesen becsült összeget, s ez még nem tartalmazta a közjóléti létesítmények értékcsökkenési leírásának 11,5 millió forintos tételét, amellyel együtt az idei keretigény 74 millió forintra nőtt. Az egységeknél jelentkezett 10 milliós többletigényből mintegy 2,6 millió forint

tudható be a rezsiköltségek változásának.

Az első pillantásra mehökkentően magas igény ellentételezése a sorok frásakor (július elején) a következő. A jóváhagyott költségvetési támogatásunk csak 34 millió 300 ezer forint. 1989-ről áthúzódott 3 millió 700 ezer forint befizetési kötelezettségünk, amelynek elengedését kérelmeztük. Az idei év során várhatóan 23 millió forint befizetési kötelezettségünk keletkezik. A három tétel együttesen 61 millió forintot tesz ki, tehát a hiány 13 millió forint.

Ilyen körülmények között a felügyelőségi jóváhagyás máig nem történt meg, s valószínűleg nem is számíthatunk rá addig, amíg el nem dől, hogy ez az összeg fedezhető-e, avagy az igény szintet kell a hiányzó összeggel csökkenteni.

Ha már mehökkentőnek minősítettük a 63 milliós igényt, érdemes megnézni, hogy ez a szám reális lehet-e. Kiindulhatunk ab-

ból, hogy 1985-ben 22,5 millió forint volt a keret, pontosabban ennyivel "számoltunk le". A jelenleg érvényes rezsik mellett ez az összeg 27,5 millió forint lett volna. Korrigálnunk kell a fenti adatot a volt BUVAD-os területeken felhasználásra tervezett 5,2 millió forinttal is, s eredményként azt kapjuk, hogy öt év alatt a növekedés 110%-ot ért el. Persze, a levonások rovatóban kellene még nyilvántartani az időközben megvalósult közjóléti beruházások üzemeltetési és fenntartási terheit is. Hogy csak egyet említsünk: az Erdei Művelődés Háza 4,5 millióba kerül... E tételeket is figyelembe véve, öt év alatt 70-80%-os költségemelkedést nyugtázhatunk, amely kevesebb, mint ezen időszak inflációja.

A következtetéseket - úgy érzem - már nem nekünk kell levonni...

Bene Kálmán

Faktermelés az NSZK-ban

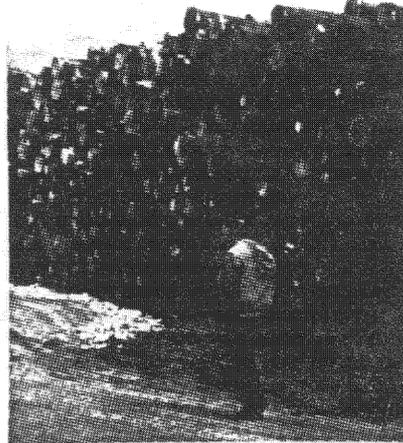
Viharkár felszámolását segítjük

Az NSZK-beli Heidelberg, az ősi egyetemi város, amely a századelő filozófusok Mekkájának számított, s egyetemét ma is egy sorban említik az oxfordival vagy a párizsi Sorbonne-nal, május közepe óta 27 munkatársunknak is otthont ad. Tavasszal erős viharok pusztították a mi Visegrádunkhoz hasonlóan folyó völgybe és hegyre települt város erdeit. Rengeteg szállfenyő megtörve, kuszán hever a környéken. *Herbert Walter úr*, a Heidelbergi Erdőhivatal irodavezetője, aki vadászvendégként járt nálunk - talán a hasonló terepviszonyokra is tekintettel - megkereste Parkerdőgazdaságunkat: kiegészítenék-e hosszúfás munkagépekkel? A tárgyalások hamarosan arra vezettek, hogy nem csupán gépekre, hanem jólképzett, gyakorlott szakemberekre is szükség lenne. Megszületett a szerződés, amelynek alapján több gépünk és elsősorban a Pilisszenterkeszti Erdészettől, valamint Gödöllőről, Telkiből, Pilismarótról és a Műszaki Erdészettől verbuválódott csapatunk - *Gósi István* és *Brandhuber Ádám* vezetésével - megérkezett Heidelbergbe.

A továbbiakban a város lapjából idézzük. "A magyar munkások idehozatala telitalálat volt. Öt nap alatt 1000 köbméter vihardöntött fát termeltek fel. Mindegyikük profi erdei ember, s ragyogóan végzik feladatukat, annak ellenére, hogy otthon főleg

tölggyel, bükkal és nem fenyővel dolgoznak" - nyilatkozta *Werner Erb* erdészvezető. Az újságíró hozzáteszi: "A magyarok megbecsült munkaerejük mellett négy vontatótraktort hoztak magukkal. A motorfűrészük nyugatnémet gyártmányúak, egyik vezetőjük az NDK-ban tanulta az erdőgazdálkodást és anyanyelvi szinten beszél németül."

Kollégáink nagyon kemény és kocká-

zatos munkát végeznek. A keresztül-kasul fekvő fák feldolgozása nagyon különbözik a fadöntéstől és sok baleseti veszéllyel jár. Lekopogjuk, az első másfél hónapban

a mi csoportunkat nem érte baleset, míg más csapatoknál sajnos előfordult súlyos sérülés.

Munkatársainkat eredetileg szeptemberig szerződötték, de lehetséges, hogy az év végéig maradnak. Egy szakmunkás átlagosan 1500 nyugatnémet márkát kap havonta, valamint itthoni forinrtészt is. Nem túl jó, de nem is rossz körülmények között laknak, egy konténerfaluban, három-öt ágyas, hideg-melegvízzel ellátott szobákban. Reggelként a U.S. Army (az amerikai hadsereg) járművein indulnak munkába, delente a Bundeswehr (a nyugatnémet hadsereg) hozza a meleg ebédet a vágásterületre.

"A magyarokat nagyon rendesen fogadta az erdészet és a város megbecsülését is ki-vívták" - írja zárómondatában Heidelberg újságja. Saját információink szerint egyet-érthetünk ezzel a megállapítással. S még annyit tehetünk hozzá: a nyugatnémetekkel kötött szerződés megfelelő nyereséget biztosít, jól hozzájárul idei eredménytervünk megvalósításához. Köszönjük munkatársaink helytállását, akik a hazától, családtól távol, magyar viszonyok között jól megfizetve, de a vendégmunkás nem könnyű helyzetében végzik veszélyes munkájukat, egész Parkerdőgazdaságunk javára és hírnevének erősítésére.

A főépítésvezetőség előretolt helyőrsége

Miután vállalatunk átvette a Budavidéki Erdőgazdaság területeit, a volt budakeszi erdészet telephelyét főépítésvezetőségünk kapta meg. **Bánó László** főépítésvezetőt arról kérdeztük, hogyan halad a "berendezkedés", s milyen elképzelések születtek a telephely jövőjét illetően.

- Hogyan jött létre, s milyen egységekből áll a főépítésvezetőség budakeszi kirendeltsége?

- A budakeszi erdészet az átvétel után három részre oszlott: az erdőterületekből megalakult a telki erdészet, önálló egységgé vált a fafeldolgozó üzem is, a javítóműhely, a köszőrűkögyártó üzemet és a három bányát pedig a főépítésvezetőséghez csatolták. A feldolgozóüzem azonban veszteségesen működött, főként a korábbi, rosszul sikerült beruházások miatt: a Storti fűrészszerkezet és a hőközpont kialakítása több tízmillió forintba került, de nem hozta meg a várt eredményt. Annyira lecsökkent a termelés, hogy idén, az év elején az üzem vezetője személyesen kezdeményezte, hogy a feldolgozó a továbbiakban ne működjön önálló egységként. Ebben a helyzetben a vállalat vezetése úgy döntött, hogy a fafeldolgozó is kerüljön a főépítésvezetőséghez.

- Mi indokolta, hogy éppen a főépítésvezetőség vegye át ezt a telephelyet?

- Visegrádi telepünk helyzete a vízlépcsőépítés miatt bizonytalanra vált, ezért is jól jött ez a lehetőség. Igaz, hogy munkáink centrumából nem költözhettünk el, de mindenképpen hasznosnak tűnik, hogy legyen egy "előretolt helyőrségünk" a főváros közelében. Véleményem szerint jól ki tudjuk majd használni a budakeszi telephelyet. Ehhez persze fel kell számolnunk az "öröklött" problémákat, azután megfontoltan határozni a jövőben követhető stratégiáról, a főbb tevékenységi irányokról.

- Ennek érdekében milyen lépéseket tettek már meg?

- Először a bányaművelésről szólnék. Telki és Piliscsaba határában van egy-egy murvabányánk. A múltbéli gondok miatt, a tavalyi évet több millió forintos veszteséggel zárták. Azóta beruházással javítottunk a gépi feltételeken, s új bérezési rendszert vezettünk be, amely a termék eladására sarkallja a dolgozókat. Ennek eredményeképpen idén már nyereséget hoz a termelés. Foglalkozunk a gondolatokkal, hogy a jövő évtől önálló szervezeti formában működtessük a murvabányákat. Ugyanis ha egy csapatnak önállóan kell megélnie, jobban odafigyelnek a gazdaságkodás minden vonatkozására. Ami a harmadik bányát illeti, ott csak évente néhányszor tíz köbméter alapanyagot termelünk ki a köszőrűkögyártáshoz.

A köszőrűkögyártásnál - gazdaságossági megfontolásból - már csak kétfajta terméket állítunk elő: kádár- vagy vizesköveket és kaszaköveket. Hogy a reális piaci viszonyokhoz igazodjunk, az előbbieket árát 200-250%-kal, az utóbbiakét 50-60%-kal emeltük. A köszőrűkögyártás azonban nem köti le az itt dolgozó emberek egész évi kapacitását, ezért már évek óta folyik a BUVAD vadkárélhárító szer előállítására is. Azonban még így sincs elég munkája az üzem dolgozóinak, ezért megpróbáltunk további kiegészítő feladatot találni. Tervezzük a nemesvakolatgyártás beindítását, hiszünk benne, hogy ezzel együtt nyereségessé tehető a köszőrűkö üzem tevékenysége.

A javítóműhely kapacitásának csak kisebb részét kötik le a saját, erdőgazdasági munkák, nagy szükség van a külső megrendelésekre. A jövőt illetően három lehetőség jöhet szóba. Tárgyalásokat folytatunk a TEXORG vegyesvállalattal és a Mikrotechnika Kisszövetkezettel egy közös vállalat alapításáról, nyugati gépkocsik javítására. Ha ez nem valósul meg, a főépítésvezetőség létrehozhat egyszerűen kft-t, amelynek ügyvezető igazgatóját pályázat útján keresnénk meg. A harmadik verzió - ha az előbbi kettő nem válik be - a javítóműhely teljes megszüntetése.

A fafeldolgozó üzem működése - mint már említettem - egyértelműen vesztesé-

ges volt, a legkézenfekvőbb megoldásnak a faipari tevékenység beszüntetése mutatkozott. Régi dolgozóink azonban kérték, hogy próbáljunk meg valamit, ne kelljen elmenniük a vállalattól. Ezért - erősen csökkentett létszámmal - továbbra is folyik a fafeldolgozás. Ez így nem veszteséges ugyan, de az eredmény elég sovány. Más megoldásra van szükség: önállósulnia kellene ennek a csapatnak, például kft-t alakíthatnának.

Szó esett már a hőközpontról is, mint elhibázott beruházásról. Ez fűrészpont és aprítékot használt fel, amelynek jelentős részét a Storti fűrészszerkezet adta. Miután a Storti leáll, tüzfát kellett felválni, felaprítani a hőközpont üzemeltetéséhez. Igen magas volt a fűtési ár. Így érthető, hogy a hőközpontot már nem működtetjük, igaz, hogy így viszont megoldatlan a telep fűtése.

Jelenleg egyetlen biztos nyereségtermelő tevékenység a telephelyen a terület- és épület-bérbeadás. Idén ebből 2-3 millió forint bevételre számíthatunk. Bérelőink közé tartozik például az ERDÉRT és a TEXORG, de vannak más jelentkezők is

- Mindent összevetve, milyennek látja a budakeszi kirendeltség jövőjét?

- Erre a kérdésre csak egy látok vagy varázsló tudna biztos választ adni. De úgy vélem, ha kedvezőtlen változások nem jönnek közre, meg tudjuk oldani a problémákat. Terveink szerint a jövőben is a főépítésvezetőség saját tevékenységi körében folya a köszőrűkö, a BUVAD és a nemesvakolat gyártása. Önálló szervezeti formában zajlana a bányaművelés, a gépkocsijavítás és a fafeldolgozás. Lehetőségünk van további terület bérbeadásokra. Működhet közös- és vegyesvállalatok alapítására is. Nem vagyunk még túl a dolog nehezén, de szerénytelenség nélkül állíthatom, hogy nagy eredményeket értünk el Budakeszin a káros örökségek felszámolásában.

H.A.

NYERESÉGES A FAIPARI SZAKÜZLETÜNK

Olcsóbb áruval nagyobb forgalom

Szentendrei erdészetünk tevékenységi köre új ágazattal bővült: májustól kezdve egy faipari szaküzletet is működtetnek, amelyet az ERDÉRT-től vettek át. Géczy Béla erdészvezetőtől megtudtuk, hogy az új vállalkozás biztatón indult: júniusban már 8 millió forintos forgalmat bonyolítottak le.

- **Miért mondott le az ERDÉRT erről az üzletről?** - kérdeztük az erdészvezetőt.

- A faipari szaküzlet '74 óta társulások formájában működött erdészetünk területén, a bérleti díj fejében 50-50%-ban osztoztunk a nyereségen az ERDÉRT Vállalattal. Azonban az üzlet tavaly már veszteséges volt, ezért úgy döntött az ERDÉRT, hogy felajánlja átvételre a Parkerdőgazdaságnak. Az erdészetnél láttunk a dologban fantáziát, úgy gondoltuk, hogy lehet ezt nyereségesen is csinálni. Végére is már több mint 15 éve itt van ez a szaküzlet, s kialakult vevőkörrel rendelkezik. Így hát átvettük az üzletet, amely május elsejétől a szentendrei erdészetben belül önálló ágazatként működik. Az ERDÉRT vállalkozott rá, hogy '91 végéig faanyagot is biztosít számunkra, de ettől még ugyanolyan szállítónak tekintjük őket, mint bármely más céget. Ott fogunk vásárolni, ahol olcsóbb az áru, lehetőleg közvetlenül a termelőtől.

- **Ha az ERDÉRT számára veszteséges volt ez az üzlet, hogyan tudják Önök nyereségesé tenni?**

- Az ERDÉRT 4%-os árréssel dolgozott, ami a fele-fele arányú osztozás miatt végülis csak 2%-ot jelentett. Ez természetesen kevés. (Igaz, hogy a saját anyagukat árusították, így már volt rajta nyereségük.) Mi viszont 12%-os árréssel dolgozunk. Ez nem jelenti azt, hogy magasabbak az áraink! Sőt, ellenkezőleg, arra törekszünk, hogy olcsóbb áruval nagyobb forgalmat bonyolítsunk le.

Ehhez kedvező feltételeket teremt, hogy az NSZK-beli erdőkben okozott viharok felszámolásában erdőgazdaságunk szakemberei is részt vesznek. Ennek révén lehetőségünk nyílt rá, hogy kedvező áron fenyőgömbfa alapanyagot vásároljunk az NSZK-ból. Így körülbelül 30%-kal olcsóbban árusíthatjuk az épületfát, mint az ERDÉRT. Elképzeléseink szerint az NSZK eredetű fűrészárura úgy is felvevünk majd megrendeléseket, hogy előre

összekészítjük a vásárló által kívánt tetőszerkezeti anyagokat.

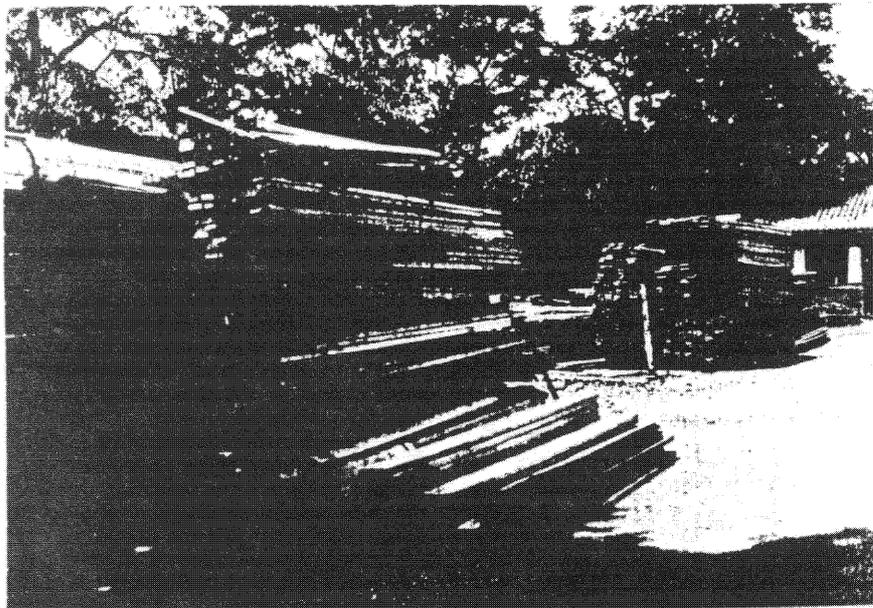
- **A fűrészárún kívül milyen termékeket árusít még a szaküzlet?**

- Például farostlemezt, forgácslapot, lambériát, parkettát és hajópadlót. De a tervek szerint az erdészeteknél előállított termékek - mint például a kerítésoszlopok - értékesítésével is foglalkozunk majd.

- **Hogyan alakult eddig az üzlet forgalma?**

- Május első két hete a leltározással telt

- **Mióta elvégeztem az egyetemem, azóta a Parkerdőgazdaságnál dolgozom. Nem idegen számomra semmiféle faanyag: egy időben például a fajtékok, játszótéri berendezések gyártását vezetem. Mielőtt a mostani beosztásomba kerültem, csoportvezető tervező voltam az erdőgazdaság tervezőirodájánál. A jelenlegi gazdasági körülmények között azonban kevés a megbízás az ilyen jellegű munkákra. Így amikor ez a lehetőség adódott, hogy a faipari szaküzlet vezetője legyek, megragadtam az alkalmat. Úgy**

el, de a hónap második felében 4,5 millió forint volt a bevétel. Júniusban pedig a nettó forgalom elérte a 8 millió forintot! Elmondhatjuk, hogy a szaküzletünk már nyereséggel üzemel.

Erdélyi András kertészmérnöktől megkérdeztük, hogyan lett a faipari szaküzlet vezetője?

érezem, itt szükség lesz rám, és a képességem is megvan ehhez a feladathoz. Jól érzem itt magam, bár nagyon sok a munka az elején. A Parkerdőgazdaságnál eddig még nem folyt ilyen tevékenység, mindezzel meg kell még ismerkedni, az elejétől kezdve.

H. Á.

Két szobával több

Befejeződött a sikárosi vadászház bővítése. A házat, amelynek eredetileg csak három szobája volt, s ebből is az egyik szolgálati lakásként funkcionált, két darab kétágyas, külön fürdőhelyiséggel ellátott szobával bővítették ki. A férőhelyek számának növekedésén túl, a ház színvonala

is emelkedett: az eddig másodosztályúnak minősülő szállás ezentúl az első osztályba tartozik. A beruházás nagyjából egymillió forintba került. A sikárosi vadászház jellegét, környezetét az átépítés nem változtatta meg.

Pilisszentkereszt

Jó hagyományokat folytatva...

Közel két évszázadon át a pilisi erdőgazdálkodás egyik központja Pilisszentkereszt volt. Az egykori pálos-rendi, közalapítványi, a háború után pedig egységes állami kezelésbe vett környékbeli erdők jelentős részét innen irányították. Tavaly - négy évi "száműzetés" után - az erdészet ismét visszatért ebbe a gyönyörű fekvésű községbe, ahol a lakosság jelentős részének még mindig az erdő ad megélhetési lehetőséget.

A Pilisszentkereszti Erdészetet *Sisa Ferenc* vezeti. Három évtizede él a faluban. Mielőtt az összevont piliscsabai, majd esztergomi erdészet vezetőjének kinevezték volna, az itteni régi erdészet fahasználati munkáit irányította. Jól ismeri tehát a területet, az embereket és a feladatokat is.

- A mostani, 6200 hektáros erdészet csaknem *ideálisan egységes* területet ölel át - kezdte az egység mai helyzetének ismertetését *Sisa Ferenc*. - Sokkal könnyebben áttekinthető, irányítható, mint elődje volt. A munkák megszervezése, a munkaerő és a technika irányítása egyszerűbb, s ezért hatékonyabb. Úgy vélem, jobb körülmények között vagyunk - legalábbis az erdészeti feladatokat tekintve -, mint több más társerdészet. De - természetesen - nekünk is akad-

nak gondjaink. Az értékesítési nehézségek miatt még csökkenő kitermelhető fatömegünkből is kénytelenek vagyunk visszatartani. Az erdőművelés sem feladataiban, sem költségeiben nem lesz kevesebb, s bár jó szakmai eredményeket remélünk e téren, pénzügyi eredményünkre nincs a legjobb hatással. Ennek ellenére munkánk központjában az a törekvés áll, hogy a felújítás minél eredményesebb legyen.

- *Hol, milyen módon próbálnak javítani pénzügyi mérlegükön?*

- A hatvanas évekig a község és a környék lakosságának jó részét az erdő tartotta el. Generációk sora nőtt össze az erdővel. Ez a helyzet napjainkra megváltozott, de még mindig nincsenek munkaerő-gondjaink. Például az eddig szinte kizárólag női munkának tartott erdőművelésben is egyre több férfi dolgozik. Mindez lehetőséget ad arra, hogy különböző vállalkozásokkal biztosítsuk fennmaradásunkat, nyereségünket. Ahol a környéken *védőfásítás, villanypászta-tisztítás, erózióvédelmi vagy rekultivációs* munka adódik, mi mindenütt ott vagyunk. Idén, az első félévben 4,5 millió forint értékű ilyen munkát végeztünk, s az év végéig még

több, mint egymillió forint bevétel várható e tevékenységekből. Az NSZK-ban vállalt fakitermeléshez is 17 főt adtunk. (Erről külön cikket közlünk. A szerk.) Vadgazdálkodási ágazatunk is hoz némi eredményt, s másfél milliós árbevételű fafeldolgozásunk sem ráfizetéses. Az erdészet szinte teljes gépparkját lecseréltük úgy, hogy tervünkben 1,1 millió forint megtérülést biztosítottunk.

- *A Pilisszentkereszti Erdészet - földrajzi fekvése következtében - korábban jelentős szerepet kapott és vállalt az erdő közjóléti szerepének növelésében. Ma mi a helyzet e téren?*

- A dobogókői idegenforgalom alig ad számunkra munkát, mert az a Parkerdőgazdaság más egységéhez tartozik. Az erdei kirándulóhelyek, mint például a Szurdok, a Zsványbarlang környéke, a Máriapad folyamatos fenntartási feladatait mi látjuk el. A rendelkezésre álló, szűkös pénzkeretet igyekszünk úgy elosztani, hogy a legszükségesebbekre teljen belőle.

Márkosi Lajos

Stiko és Fova

Vállalatunk gyakorlatában újnak számító termékek - a Stiko és a Fova márkanévű nemesvakolat - gyártása indul meg rövidesen a főépítészvezetőség budakeszi kirendeltségén. Az új termékekkel kapcsolatban a gyártást vezető vegyész mérnöktől, *Sebők Erzsébettől* kértünk tájékoztatást.

- *Első hallásra meglepőnek tűnik, hogy a Parkerdőgazdaság nemesvakolatot állít elő. Hogyan került fel ez a gondolat?*

- A köszönrűkő üzembem már több éve folyik a BUVAD vadkárelhárító szertermelése, amelynek felfalálója, *Foreth Róbert* történetesen nemesvakolat-szabadalommal is rendelkezik. Ő általa szerzett tudomást az erdőgazdaság arról, hogy a BUVAD és a vakolat előállításának technológiája lényegében ugyanaz. S mivel az üzem egész évi kapacitását nem kötötte le a kasza- és kádárkövek, valamint a vadkárelhárító szer gyártása, célszerűnek tűnt a termékek körét a nemesvakolattal bővíteni. Így került sor két szabadalom megvásárlására.

- *Őn hogyan került kapcsolatba a nemesvakolat-gyártással?*

- Már korábban is foglalkoztam ezzel, a

ráckevei Aranykalász MGTSZ-nél, onnan "csábítottak el" a Parkerdőgazdasághoz.

- *Ha a BUVAD és a nemesvakolat előállításának technológiája ugyanaz, akkor nincs is szükség újabb berendezésekre?*

- De igen, már csak azért is, mert a BUVAD-ot eléggé elavult gépen gyártották. Az új berendezés egyébként már a helyére került, a kiszolgáló létesítményeket kell még kialakítani. A teljes beruházás értéke 10 millió forint körül lesz, de ez két részletben valósul meg. Jövőre kerül sor a műhely felújítására, a készáruraktár megépítésére. A műhelyt saját termékünkkel fogjuk levakolni, így egyben referenciánk is lesz.

- *Milyen tulajdonságok jellemzik a gyártandó nemesvakolatokat?*

- A Stiko és a Fova is műanyag bázisú vakolat, jobb a tapadóképeségük, tartósabbak, mint a cement alapú anyagok. Sokféle alapra felvihető: cementes vagy perlités vakolatra, kőre, betonra, palára, fára, gipszkartonra. Mindkettő fagy- és vízálló. A páradiffúziójuk jó, ezért a fal lélegzését biztosítják. Színezőanyagot nem tartalmaznak, színiüket a természetes kőzúzaiék adja meg,

mint például a kantavári feketemészke, a tardosi vörösmárvány, vagy a cáki zöldpala. Körülbelül húszféle árnyalatot fogunk gyártani. Mindkét vakolatfajtát gépi módszerrel célszerű felvinni. Elég takarékos anyagnak számítanak: négyzetméterenként a Stikoból 3-4 kg, a Fovából pedig 2-3 kg szükséges. Az alapvető különbség az a kétféle vakolat között, hogy a Stiko szerves oldószeri tartalmaz, míg a Fova vizesbázisú.

- *A tervek szerint milyen mennyiséget fognak gyártani a vakolatokból, s mekkora árbevételre számítanak?*

- Idén 150 tonna körüli mennyiséget szeretnénk elérni, de később évi 2-3 ezer tonnára kívánjuk növelni a termelést. Ez - ideai árfolyamon - körülbelül 40 millió forint bevételt jelentene. Továbbá a gyártás mellett kivitelezési munkákat is fogunk vállalni. Egy ilyen feladatunk már van: megrendelést kaptunk Óbudán, a Tímár utcai rendőrségi épület vakolására. A nemesvakolat jobban el tudja tartani ezt az üzemet, mint a kaszkósót, ha felfut a termelés, akkor a jelenlegi 6 fős létszám akár meg is háromszorozódhat.

H. Á.

Arcélek

Szentendrey Géza

Szentendrey Géza, az Erdei Művelődés Házának vezetője, a madárvédelem terén végzett közel húsz éves munkájának, valamint a természet megismertetésével, védelmével kapcsolatos szemléletformáló, nevelő tevékenységének elismeréseként az Emberi Környezetért kormánykitüntetésben részesült. Riportunkban munkájáról, terveiről kérdeztük.

- Ön elsősorban madárvédelmi szakember. Hogyan került kapcsolatba a Parkerdőgazdasággal, s miként lett az Erdei Művelődés Házának vezetője?

- Alapító tag vagyok a Parkerdőgazdaságnál. Még kívülállóként, '69-ben két társammal együtt beadunk egy tíz éves programtervezetet a pilisi madárállomány felmérésével és védelmével kapcsolatban az akkori igazgatónak, Madas Lászlónak. Felmerült a kérdés, hogy ki vállalná a program megvalósítását. Én vállaltam, így kerültem az erdőgazdasághoz. A madárvédelembe ástam be magam, s közben biológia-földrajz szakon elvégeztem a tanárképző főiskolát. Ezenkívül Sopronban felsőfokú vadgazdálkodási tanfolyamot is végeztem. Kezdetől fogva bekapcsolódtam a természetvédelemmel kapcsolatos oktatási-nevelési programok lebonyolításába, részt vettem a madár- és természetvédelmi táborok munkájában.

Azután '86-ban dr. Berdár Béla főigazgató felkért, hogy vállaljam el az Erdei Művelődés Házának vezetését. Az első két évben azzal kellett foglalkozni, hogy elkészüljön az épület. Igaz, hogy amióta megkezdte működését a ház, a munkámnak azóta is

csak a felét teszi ki a szakmai tevékenység - sok energiát kötnek le a gazdasági és adminisztrációs feladatok. Gondot jelent, hogy - mivel kilógunk az erdészeti profilból - a ház működtetéséhez nincs megfelelő háttér. Eddig a NATOURS-hoz tartoztunk, de ez nem volt jó megoldás, mivel a művelődési feladatok ellátása és a profitcentrikus tevékenység nincs összhangban. Most a visegrádi erdészethez tartozunk - ez már jobb, de a legjobb az lenne, ha önállóan működhetnénk.

- A kitűzött célok közül mit sikerült már elérni, s mi az, amit még nem?

- Az elképzeléseknek megfelelően, a Pilisbe látogató, természet iránt érdeklődő csoportok számára színvonalas programokat tudunk nyújtani. Ez jól megy, tavasztól ősziig 2-3 ezer látogatót fogadunk. Rosszabbul áll a helyzet a másik cél - a természet- és erdővédelmi táborok szervezése -

esetében. Korábban a Jurta-tábort használtuk erre, de az jelenleg kempingként működik. Tavaly a MÉM jóváhagyott egy fejlesztési tervet, amely lehetővé tette, hogy egy új tábort alakíthassunk ki. Azóta húzódtott az ügy, s csak most, a nyáron kezdődtek meg a munkálatok. Még szerencse, hogy a sátrakat, az ágyakat és az egyéb kiegészítő felszereléseket időben beszereztük. Enélkül az előre lefoglalt 8 turnust egyáltalán nem is tudnánk fogadni.

Bízom benne, sikerül elérni a Parkerdőgazdaságnál, hogy elhiggyék: a természetvédelmi tábor többet ér a kempingnél. Ha ezt hosszabb távon is biztosítva látom, akkor merek majd kilépni a nemzetközi szintérré. Szervezhetnénk ugyanis nemzetközi természetvédelmi táborokat is: a pilisi táj szépsége, természeti kincsei minden bizonnyal vonzerőt gyakorolnának a külföldiekre. A nemzetközi programokból származó bevételt pedig fel lehetne használni a természetvédelmi nevelés támogatására.

H.Á.

Ismerd és véd!

Május 23-án zajlott le az Erdei Művelődés Házában és környékén az általános iskolások Ismerd és véd! című természetvédelmi vetélkedőjének országos döntője. 22 iskola képviselőjében 66 diák indult a vetélkedőn, amely akadályverseny-szerűen zajlott: a terepen szétszórta elhelyezett állomásokon kellett különböző feladatokat megoldaniuk a gyerekeknek. Az egyes állomásokon természetvédelmi szakemberek tettek fel kérdéseket, botanikai, erdészeti, madárvédelmi, közzetani témákban. Az éppen nem versenyző diákoknak sem kellett unatkozniuk: sportprogramként terepfásztati bemuta-

tón és gyakorlaton vehettek részt. A vetélkedő lezárultával pedig fakultatív kirándulás következett. A verseny helyezettjei értékes jutalmakat kaptak, a fődíjat például - az egy hetes természetvédelmi táborozáson való részvételt - Parkerdőgazdaságunk adományozta a vetélkedő győztes csapatának, a mosonmagyaróvári Széchenyi István általános iskola diákjainak. A második helyen a makói Bartók Béla általános iskola, a harmadikon pedig a szegedi Juhász Gyula tanárképző főiskola 2. számú gyakorló általános iskolájának csapata végzett.

Az OEE választmányának állásfoglalása

1. Az 1947-ben állami tulajdonban állt, valamint az erdőgazdasági vállalatok által telepített új erdőterületeket továbbra is állami tulajdonban kell kezelni.

2. A jövőben az erdők 3 fő tulajdonformába tartozhatnak: állami erdők, közösségi erdők, magánerdők.

3. Az állami erdőkben az alaptervekenyiséget (az erdőállomány-gazdálkodást) ki kell venni a piaci versenyszférából és azt vagyonérdekeltségű alapon (korlátolt versenyszférában) kell végezni.

4. Az erdőgazdálkodás sajátosságai szükségessé teszik az erdőgazdálkodás intézményi rendszerének megerősítését.

a. Az erdészeti államigazgatás autonómiáját erősíteni kell, csak egy tárcán belül lehet minden funkcióját jól gyakorolni.

b. Az erdőfelügyelet helyzetét meg kell erősíteni nagyfokú önállósággal, anyagi megbecsüléssel, a szakmai színvonal emelésével.

c. Minden erdőben a főhatóság által jóváhagyott üzemterv szerint kell gazdálkodni, az üzemtervezés költségét központilag kell biztosítani.

5. Az erdőgazdálkodást sajátosságai miatt az eddigiekhez hasonlóan államilag is támogatni kell. Elsősorban az erdőtelepítések, az erdőszerkezet átalakítása, az erdőfeltárás, a közjóléti gazdálkodás és a környezet-és természetvédelem területén. Az erdőterület bővítése érdekében az ország erdőterületét nagyarányú erdőtelepítési program végrehajtásával kell növelni.

6. Az erdők fenntartása érdekében - a központi költségvetéstől elkülönítetten - pénzügyi alapot, erdőfenntartási alapot kell képezni.

7. Az erdőt egységes egészként kell kezelni, a benne folyó minden tevékenységgel együtt. Ennek érdekében a nagyvadgazdálkodást erdei mellékhaszonvételnek kell tekinteni. A vadászati jogot, annak hasznosítását a földtulajdonhoz, illetve földkezelőhöz kell kötni és az erdészeti ágazattal egységben kell végezni. A nagyvadgazdálkodás erdészeti vonatkozásait az erdőtörvényben kell szabályozni.

8. Az erdőgazdasági vállalatokat állami-gazgatási irányítás alá kell helyezni. Az erdőgazdálkodási alaptervekenyiségen kívüli tevékenységet végző üzemeket (fafeldolgozás, gépgyártás, mezőgazdaság, stb.) fokozatosan önállósítani, privatizálni (bérlet, társasági, magántulajdon, stb.) lehet.

9. Az új erdészeti politika összeállításához, a fokozatos megrázkództatás mentes átmenet biztosításához, szakértői bizottságokat kell létrehozni, amelyek részletesen kidolgozzák - a fejlett európai országokhoz igazodva és a jó hazai tapasztalatokat felhasználva - a következő időszak tennivalóit.

10. Az erdész szakma fejlődése érdekében alapvető fontosságú az önálló erdészeti szakoktatás fejlesztése.

A szakma igényt tart az erdészeti szakoktatás irányítására, ellenőrzésére.

Budapest, 1990. június 29-én.

Szomszédolás

Szíves invitálásunkra meglátogatta Parkerdőgazdaságunkat a Szomszédok című, nagy népszerűségnek örvendő televíziós sorozat nyolc fős stábjá. Amint közismert, a folytatásos történet egyik népszerű alakja egy erdész, aki egy főváros környéki erdőgazdaság főmérnöke. Kell-e mondani, hogy erről sokan Parkerdőgazdaságunkra asszociálnak... Azért kerestük a kapcsolatot a stábbal, hogy tevékenységünk, eredményeink, problémáink bemutatásával hozzájáruljunk a történet hitelességének erősítéséhez. Szóban, írásban, a különböző helyszíneket járva számos információt adtunk át a sorozat alkotóinak. Horváth Ádám rendező a találkozó végén igen eredményesnek nevezte a kapcsolatfelvételt, amely nagy mértékben segíti őt és munkatársait a tv-sorozat megírásában, rendezésében. A sorozat utóbbi részeit nézve valóban tapasztalhattuk, hogy fogékonyak bizonyultak az alkotók, köszönet érte a Szomszédoknak.

Képünkön: együtt a két "főmérnök", Trokán Péter színművész és dr. Szikra Dezső műszaki főigazgató-helyettes.

Egyesületi információk

Az Országos Erdészeti Egyesület április 28-án tartott közgyűlésén számos kollégánkat választották meg tisztségviselőnek. Az OEE elnökhelyettese Kertész József, főtisztviselőhelyettese Bánó László lett, s új választották az Ellenőrző Bizottság elnökévé dr. Anda Istvánt. Munkatársaink közül a választmány tagja lett: Bánó László, dr. Berdár Béla, Dobó István, Szekeres Péter és dr. Szikra Dezső.

Csizmazia András az információs, Dobó Istvánt a közjóléti szakosztály titkárává választották.

*

A választmány június végén, hosszú vita után, minimális programként elfogadta a mellékelt közölt állásfoglalást. Az állásfoglalásból világosan kitűnik: ágazatunk irá-

nyítása, gazdálkodása irányváltozásra szorul. Schmotzer András, az OEE elnöke a vitában hangsúlyozta: a gazdálkodás rendszerének megváltoztatásával nem az erdész-társadalom ellen, hanem érte kívánunk tenni, nem létszámcsoökkentéssel, munkanélküliséggel akarunk az erdő jövőjéért dolgozni.

A 9. pontot többen annyira fontosnak ítélték, hogy szerintük ez az első helyre kívánkozna.

Az előzetesen megküldött vitaanyagot a szakosztályok, helyi csoportok megtárgyalták és a vélemények összesítése alapján alakult ki a végleges szöveg. (Mintán a másolópapír sárga színű volt, az erdész-társadalom már most SÁRGA LAPKÉNT emlegeti az állásfoglalást. A fociarjongóknak nem kell magyarázni, hogy ez mit jelent...)

HÍREK

NYUGDÍJBA VONULT

Ádám Ferenc, a központ szaktanácsadója. Nyugdíjas kollégáinknak megérdemelt, jó pihenést kívánunk!

SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK

Szervezeti változás következtében a Natourex állományából a Kettner-Pilis Kft.-hez helyezték át dr. Egyed Istvánt, Fehér Tamásné, Kovács Eleket, Lázár Rékát és Tavasz Gyulánét,

Erdélyi András a Natourplan Zöldövezet-tervező Irodától a Szentendrei Erdészet-hez helyezték át és kinevezték üzletvezetőnek,

Kárpát Zoltánt a központban alkalmazták rendszerszervező-programozóként,

Nagy Juditot a Natoursnál alkalmazták idegenforgalmi ügyintézőnek,

Rencz Pétert a lepencei fafeldolgozó üzemből az incsói fafeldolgozóba helyezték át és kinevezték műszaki vezetőnek,

Safcsák Juditot a Budapesti Erdészetnél alkalmazták műszaki vezetőként,

Varga Zoltánt a Főépítésvezetőség budakeszi kirendeltségéről áthelyezték az incsói fafeldolgozóba és kinevezték műszaki vezetőnek.

Megszűnt a munkaviszonya: Czaga Károlynak (Főépítésvezetőség), valamint Boggyó Veronikának, Csajághy Nórának, Horváthné Bakóczy Eszternek, Nagy Imrénének és Szeili Évának (Natourex).

KORENGEDMÉNYES NYUGDÍJ

A jogi szabályozás könnyítései nyomán egyre több kérelem érkezik azokról, akik korengedményes nyugdíjba szeretnének menni. A vállalatvezetői álláspont a következő:

- korengedményes nyugdíjazást akkor engedélyez a vállalat, ha a dolgozó munkaköre átszervezés következtében megszűnik, s helyette a vállalat nem tud másik munkakört biztosítani,

- dolgozói kérelemre csak az öregségi nyugdíj-jogosultságot megelőzően *legfeljebb egy évvel és rendkívüli indok* alapján engedélyezhető a korengedményes nyugdíj. (Rendkívüli indoknak számít például az 50%-os munkaképesség-csökkenés.)

LAKÁSKÖLCSÖNÖK

Az erdészeti önállóság növelésének jegeiben erdészetvezetői hatáskörbe került a lakáskölcsön-kérelmek elbírálása. Ha valamelyik erdészet az adott évi keretét nem veszi teljes mértékben igénybe, a maradványt más erdészetnek vagy a központi alapnak visszaadhatja. A visszaadott keret után 25%-os, eredményt növelő kamatot kap az erdészet és ez növeli a következő évi felhasználható lakásépítési kölcsönt. A központi keretből a központ dolgozói és az erdészetvezetők részesülhetnek.

Ha a kiadott erdészeti keret nem elegendő a jogos igények kielégítésére, az erdészetvezető a szabad rendelkezésű saját beruházási forrás terhére, ennek hiányában pedig tárgyévi többleteredmény vállalásával megnövelheti. A többlet kölcsönigény kétszeresének megfelelő többleteredményt kell vállalni.

ERDÉSZEK, VADÁSZOK, MŰVEZETŐK NAPJA

Május 26-án, a Telki Erdészet rendezte meg a hagyományos Erdészek, Vadászok, Művezetők Napját. Negyven kollégánk vett részt az eseményen: a Rókaölgyben megtekintettek egy erdőfelújítást, ismerkedtek a budakeszi vadsparkkal, arborétummal és az erdészet központjával, majd meghallgatták dr. Szikra Dezső műszaki főigazgató-helyettes tájékoztatóját a vállalat helyzetéről, illetve Molnár István erdészetvezető elemzését a Telki Erdészet eredményeiről, gondjairól.

JELŐLŐVERSENY

Május 29-én a Pilismaróti Erdészet rendezte meg öt éves hagyományra visszatekinthető jelölőversenyünket. A szakmai vetélkedőn - természetesen a házigazdát kivéve - valamennyi erdészet indított csapatot. A feladat elegyarány-szabályozó tisztítás, illetve törzskiválasztó gyérités kijelölése volt. Az egyéni verseny eredménye a következő lett: 1. *Szmetana Mihály* (Pilisszentkereszt), 2. *Koncz Antal* (Visegrád), 3. *Császár Endre* (Gödöllő), 4. *Bubán István* (Szentendre), 5. *Szántai Péter* (Ráckeve), 6. *Bándli Péter* (Szentendre). A csapatversenyben a Bubán István - Bándli Péter - Jávor György - Zámbo Péter összetételű *szentendrei* válogatott győzött, a második Visegrád, a harmadik Gödöllő együttese lett. A legjobbaknak összesen 26 ezer forint jutalmat adtak át.

TÖBBEN ÜDÜLHETÜNK

Bővültek a nyári üdülési lehetőségek. Idén Zamárdiban összesen 12 család, Balatonfüreden 3 család, Szántódon és Bükkfűrdőn turnusonként 10 család nyaralhat, valamint kaptunk 96 - közte 18 családos - SZOT-beutalót is.

"OLIMPIAI" SIKER

A Pest megyei spartakiádon, amelyet a Medosz 11. munkahelyi olimpiájával kötöttek össze, több munkatársunk szép sikert ért el. A 400 méteres női futásban *Hegedűs Henrietta* győzött, tenisz női egyesben *Kisszel Erika* második lett, férfi kispályás labdarúgásban a PP csapata a harmadik helyet szerezte meg.

VADÁSZAINK NYITRÁN

Vadgazdálkodási osztályunk - a Natours Travel segítségével - tanulmányutat szervezett a Nyitrai Vadászati Kiállításra, a hagyományos erdészeti szakszemélyzete részére.

A színvonalas kiállítás megtekintése után sok résztvevő elgondolkodott: a szomszédos országok konkurenciája vajon milyen hatással lesz a hazai bérvadászatra? Különösen az NDK és Lengyelország igérkezik veszélyes versenytársnak.

MEGTISZTELŐ LÁTOGATÁS

Visegrádon, Parkerdőgazdaságunknál tartotta hat napos magyarországi programja záró-értékelő tárgyalását a FAO (az ENSZ élelmezési és mezőgazdasági szervezete) Európai Erdészeti Bizottsága és az Európai Gazdasági Bizottság Fa Bizottsága. Negyven vezető erdészeti szakember látogatott el hozzánk Európa minden részéről. Külföldi kollégáink elsősorban a gyorsan növő fajok - akác, nyár - magyarországi természetéről és hasznosításáról gyűjtöttek tapasztalatokat.

PARKERDŐGAZDASÁG

A Pilisi Állami Parkerdőgazdaság dolgozóinak üzemi lapja.

Megjelenik kéthavonta.

Kiadja: MONTEDITIO KFT.

Felélős kiadó: Dr. Sébor József ügyvezető igazgató.

Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

A szerkesztőbizottság elnöke:

Márkosi Lajos.

Felélős szerkesztő: Dr. Sébor József.

Nyomdai munkák: MONTEDITIO KFT.